

Georg Mejer Friedrich Hartwich

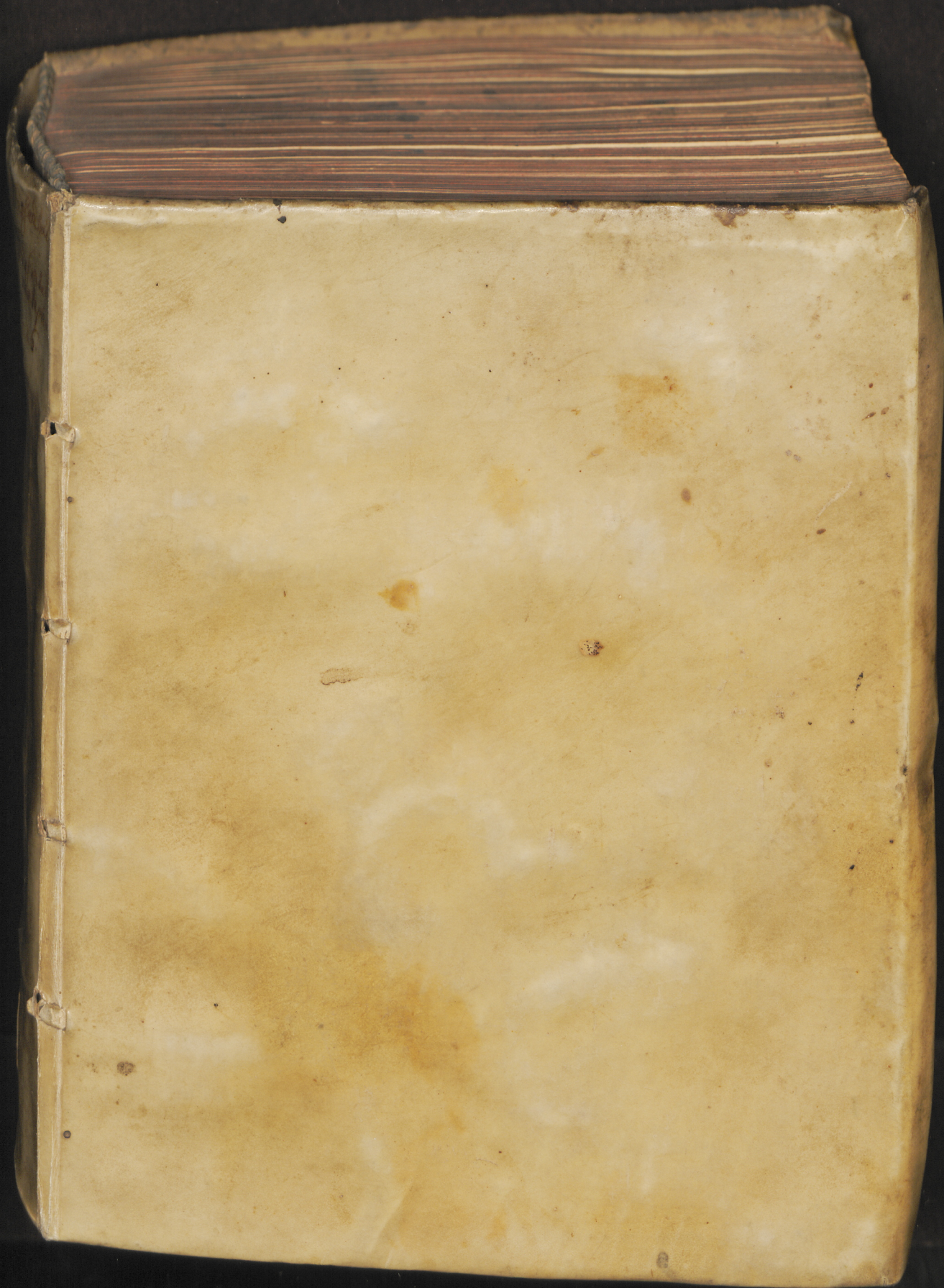
Disputationum Physicarum Sexta De Causis Rerum Naturalium Externis

Rostochii: Myliandrus, 1610

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn742736067>

Druck Freier Zugang

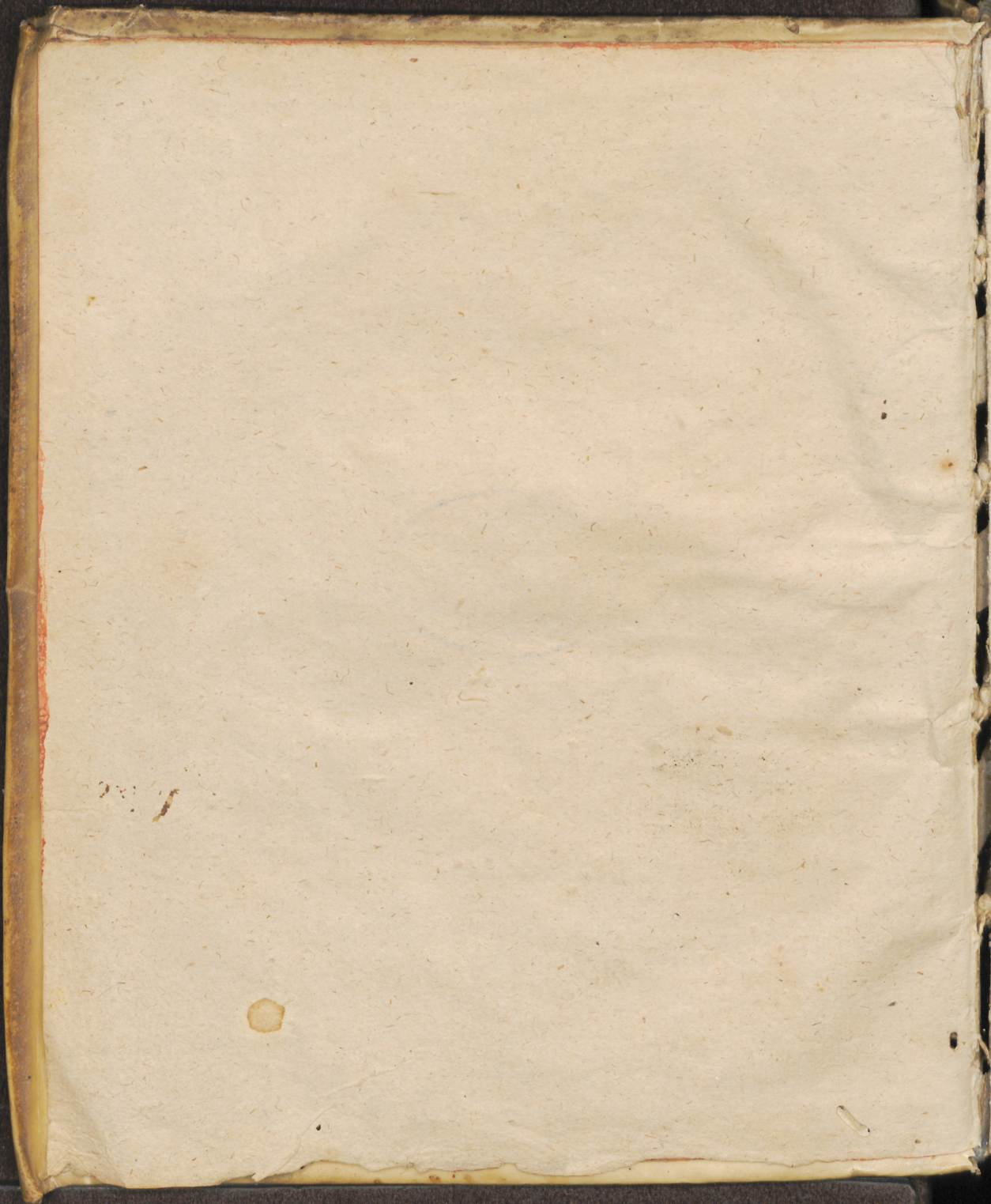
51

R. U. phil. 1609. 10.

12 gyl.

35 1717

Disputationum Physicarum
S E X T A
DE
CAUSIS RERUM
NATURALIUM EXTERNIS.

Quam
Divina adspirante gratia

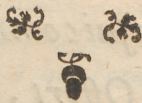
In Inclyta Academia Rostochienfi

SUB PRÆSIDIO

M. GEORGII MEIERI
Duderstadenfis Saxonis.

Tuebitur
FRIDERICUS HARTWICH
Rostochienfis Megap.

Ad diem 6. junij horis & loco consuetis.

Rostochij Typis Myliandrinis Anno 1610.

*Clarissimis, Doctissimis, Humanissimis, omniq[ue]
virtutum genere praestantissimis viris,*

DN. STEPHANO KNICKENBERGIO,
J. U. Candidato & Reverendi Illust. Princip. Megapol.
Consistorij quod est Rostochj Advocato
prudentissimo, dignissimo.

DN. CASPARO VOIGT,
Inclytæ & laudabilis Academiae Rostochianæ mi-
nistro fidelissimo, & Notario
publico.

VT ET

DN. HENRICO HARTVVIGIO,
Illust. Duc. Megapol. ab officijs Provincialibus &
Notario publico, solertissimo.

*Dominis Meccenatibus, Promotoribus, favi-
toribus, amicis, affinis, & fratri suis officiosè
honorandis, hoc Philosophicum exerci-
tium in sui commendationem*

Offert, consecrat

Fridericus Hartvvich.

DE CAUSIS EXTERNIS.

Theorema I.

Contemplatio causarum non est ex Physicis rejicienda.

DE principiis internis quæ essentiam corporis naturalis constituunt, hæcenus egimus: sequuntur externa, quæ extrinsecus ad rem producendam concurrunt, ejus essentiam minimè ingredientia, & communi nomine causæ à Philosopho indigantur lib. 2. Phys. cap. 3. tex. 27.

II. Harum vero considerationem Physica vel maximè esse propriam statuimus: 1. Quia Physica proprium est causas rerum naturalium investigare, 2. Quia res & rei causæ ad eandem pertinent disciplinam. Si itaq; Physica agit de corpore naturali, utiq; etiam de ejusdem causis.

III. Sed reperiuntur qui universam causarum tractationem ex agro Physices rejiciunt, eamq; ad unam Logicam referunt. Inquiunt enim 1. quod tractatio causarum sit communis & generalis, ideoq; in communi & generali disciplina, Logica nempe proponenda. 2. quod causæ sint instrumenta Logica, ideoq; ob accommodationem ad res naturales haud mutande, cum nullum instrumentum ob accommodationem mutetur, sic malleus, ob id quod argentum tractat, non sit argenteus. 3. quod eadem causarum & in Logica & in Physica sint definitiones, ideoq; earundem utrobique consideratio.

IV. Verùm ita qui sentiunt, nondum didicere, quo jure ea quæ docet Physica vel alia quadam disciplina, Logica possideat, possi-

*cas. extrinsecas in
consideratione
physica p. b. tract.*

*id quod non ita
simpliciter vult
ut, pag. seq. indicat
his phis. in m. n. p. xto
sunt ratione m. n. o.
dum in instrumentis
log. Et in sum. t. i. e.
applicata p. m. p. f. a.
scilicet in*

quod libet ibi proprie
tractari, ubi ita ut
f. f. r. definitur

causarum tractatio r.
vel generalis vel
specialis
generalis r. vel
notionem primam
vel id. art.
hac tractant in
illa in Log.
spatiales v. causarum tra-
ctatio pertinet ad
physicam.

In Phys. Causarum
tractatio r. spatialis
respectu rationis for-
mali corporis naturalis
ad quod tractatio
ista restringitur
atq. dicitur terminari

Distinctione inter in-
strumenta artium
mechanicam et inter
ea q. logica subministrat.

possidet ea non suo, sed jure alieno. Istud autem meminisse eos oportebat, unumquodq. eo in loco proprie tractari, in quo ita, uti per se est, definitur: Iam vero causa in Logica non definiuntur uti per se sunt, quia causa sua natura sunt res, citra mentis etiam cogitationem existentes, sed uti Logico inserviunt sub notione argumenti, quod extra mentem revera non existit, considerantur. Logica igitur suo jure primo tractationem causarum minime possidet. Relinquitur igitur aliam dari scientiam, in qua aliter, atq. in Logicis, causa tractentur.

V. Est vero tractatio causarum vel generalis vel specialis. Generalis consistit vel in notionibus primis; vel notionibus secundis. Quae in primis consistit, pertinet ad Metaphysicam: quae in secundis ad Logicam. Specialis vero causarum tractatio ad ipsam spectat Physicam, & hanc Physica esse essentialem statuimus nixi fundamentis, quae paulo superius adduximus.

VI. Contraria argumenta quod attinet, Est in primo fallacia consequentis. Nam non statim sequitur: Tractatio causarum est generalis, Ergo in Logica explicanda, siquidem non sola Logica, sed & Metaphysica disciplina est generalis, quae jure generalem causarum considerationem sibi vendicat. Deinde falsum est, tractationem causarum, prout ea in Physicis proponitur, esse communem siue generalem, restringitur enim ad corpus naturale, quod quia species siue particula est Entis, etiam causarum tractatio, quae respectu corporis suscipitur specialis erit. Sed contra hanc responsionem argumentum secundum esse videtur. Quare ad id primo respondemus, enunciatum illud: nullum instrumentum ob accommodationem mutatur, ab omnibus haud concedi: Si enim verum est quod Doctissimus Zabarella asserit methodum quae instrumentum est Logicum, scientia applicatam fieri ipsam scientiam, utiq. jam enunciatum illud corruet. Quod autem malleus ob id quod argumentum tractat, haud fiat argenteus, scimus quidem, & non tantum hoc, sed & illud, quod alia sit ratio instrumentorum artium

artium mechanicarum, alia item instrumentorum, quæ Logica subministrat. Et quid quaeso diutius in hisce immoramur, cum falsissimum sit, causas esse instrumenta Logica? Est enim omne instrumentum Logicum mentis conceptus, siue notio secunda extra mentem nullibi existens: Causæ verò non sunt notiones secunda sed prima, quæ revera in rebus extra mentem sunt & reperiuntur. Quare verum non erit, Physicam causas è Logica mutuari. Tertium & postremum argumentum totum scatet vitijs. Primò enim qui possunt causa in Logica definiri, cum ad eandem propriè non pertineant? Deinde licet Ramus in Logica sua cap. 3. causam definiverit: non potest tamen definitio ea locum habere in Physica, siquidem genus quod constituit argumentum, (ut videre est cap. 1.) non est considerationis Physica, est enim argumentum notio secunda, Physica vero non versatur circa notiones rerum, sed res ipsas, & causam definit non argumentum, sed principium, ideò, non eadè est causa, & in Logica & in Physica definitio. Præterea nulla ratio dari potest, ob quam sequatur, quod ubi eadem est rei definitio, ibi eadem quoque ejusdem sit consideratio. Contrarium infinitis exemplis demonstrare possumus, quod videlicet una eademq; res, unam eandemq; definitionem essentialem habens diversimodè considerari possit. Unum instar erit omnium: Homo qui definitur animal rationale, aliter consideratur à Physico; aliter ab Ethico; aliter à Medico, & tamen ubiq; semper eandem retinet definitionem. Non enim aliam dat definitionem hominis Ethicus, aliam medicus, sed uterq; definitionē à Physico traditam retinet. Si enim ex Ethico quæras, quid sit homo, quem bonis moribus informat, procul dubio respondebit, quod sit animal rationale: Similiter si quæras ex Medico, quid sit homo, quem sanat, & is respondebit, quod sit animal rationale: Et tamen minimè sequitur, Ergo & Ethicus & medicus considerant hominem eo modo, quo Physicus.

*ca non sunt instru-
menta logica.*

*ca in logica dat:
pri argumt.*

*ca in physijs d:
finit p principm*

Theorema II.

Causarum externarum aliæ per se, aliæ per accidens dicuntur.

Diversus causarum ad effectum respectus distinctionem illarum in causas per se, & per accidens peperit, quarum illa sunt ad quas per se & propriè sequitur effectus, ut cum homo generat hominem: hæ vero quibus non per se, sed per accidens effectus adiungitur, ut cum homo fodiens agrum, inveniat thesaurum.

Theorema III.

Causæ per se sunt Efficiens & finis.

Sunt quidem per se causa quatuor, Efficiens videlicet, materia, forma, & finis, sed ex hisce dua interna dicuntur materia & forma, de quibus sufficienter in superioribus disputationibus actum fuit: alia dua externa, nimirum efficiens & finis, quarum illa constituit principium motus, per quem res producitur; huius verò gratia res producta, genitaq; existit. In natura enim nihil omninò frustra, sed omnia suis, ad quos referuntur constant finibus.

Theorema IV.

Causa efficiens est, à qua primum mutationis principium. Arist. lib. 2. Phys. c. 3. t. 29. & lib. 5. Met. c. 2.

*Ca. efficiens finali
& prior C. 2
posterior: prior
relatiua: posterior
p. intentione
finis cum officio
agendum impellit*

I. Efficiens quamvis quo ad intentionem posterior sit fine, cum hac illam moveat & ad agendum impellat metaphorice tamen, Scal. exerc. 254. & 307. sect. 25. quo ad executionem tamen primum sibi vendicat locum, ideoq; dicitur δεξι η πρωτη της μεταβολης à Philosopho locis citatis.

II. Attribuuntur verò duo causæ Efficienti: 1. quod sit principium

pium mutationis, omnis enim motus Physicus seu naturalis est ab efficiente. 2. quod sit primum principium, quod tamen non absolute est accipiendum, sic enim causa remotissima tantum esset efficiens, sed secundum quid, respectu videlicet reliquarum causarum, hoc sensu: ut ea causa qua materiam & formam precedit, ac materiam ad receptionem formae idoneam reddit, siue jam in ordine efficientium prima, siue postrema sit, efficiens dicatur.

III. Hoc autem suum officium Efficiens duobus modis exequitur: 1. dum materiam alterando praeprarat, & ad susceptionem formae aptam & idoneam reddit. 2. dum in materiam sic praepraratam formam introducit, & sic totum substantiale constituit. Atque hoc ipso distinguitur efficiens à reliquis causis omnibus, quae ad constitutionem rei concurrunt quidem, sed eandem proprie loquendo non efficiunt.

Theorema V.

Idem aliquando contrariorum est causa Efficiens.

I. Causa efficiens est vel voluntaria, vel naturalis. Voluntaria indifferens est, & indeterminata ad utrumque oppositorum, potest enim agere, & non agere, & tam hoc, quam illud, quod ei est contrarium perficere. Competit autem tantum homini, quia solus homo voluntate est praeditus, & libertatem habet agendi in naturalibus. Hominem itaque causam esse contrariorum effectuum nemo inficias ibit.

II. Caterum causa efficiens naturalis non potest contrarios effectus producere. 1. Quia ad unum tantum oppositorum est determinata: Sic ignis quia est causa naturalis, non voluntaria, semper calefacit, nunquam frigefacit. 2. Quia uno & eodem modo agit absque deliberatione: Naturalia enim mutationem non suscipiunt. 3. Quia deliberatio enim siue ~~deliberatio~~ tantum locum habet in causa voluntaria, in homine.

ca est principium
primum, non datur
sed quatenus praedit
materiae & formae

voluntaria
ca efficiens dicitur
tamen oppositorum
indifferens, solum
homo r. q. a. v.
solus voluntate p.
dicitur lib. utatur
agendi in naturalibus
habet.

III. Sed obijcis: Sol emollit ceram, lutum vero indurat, Ergo sol causa est contrariorum effectuum. Est operatio solis in se eadem, & tantum respectu objecti diversa. Diversi vero isti effectus operationis solis, non soli, sed objecto, cera videlicet & luto sunt assignandi: In duobus enim hisce objectis operatio solis simplex est, humidum nempe extenuando extrahere, quod quia in cera valde est copiosum, in luto vero exiguum, fit ut cera tota liquecat, extracto vero ex luto humido, materia sicca relinquatur.

Theorema VI.

Finis est causa cujus gratia res est. Arist. lib. 2. Phys. c. 3. t. 29.

Essentia finis consistit in eo, quod sit cujus gratia aliquid suscipitur. Non autem est absolum, finem nonnunquam ab efficiente non obtineri, quia de essentia finis non est, ut obtineatur, sed ut omnia ejus gratia suscipiantur. Sic piscatoris finis est capere pisces, quem finem tamen piscator non semper consequitur, quia tamen omnem laborem, omne studium ad capturam piscium dirigit, captura piscium finis esse non desinit.

Theorema VII.

Finis alius est generationis, alius rei genitæ.

Finis generationis est, propter quem immediate generatio suscipitur, & hic cum forma coincidit. Hinc Philosophus po-
 Quid vocat in tel. lib. 2. Phys. c. 8. t. 81. Non enim differt finis
 in motu naturali à forma, tum enim motus finem suum sortitus
 est, quando quiddam perfectum productum est, perfectio vero hac
 ipsa forma est: nihilominus tamen, quia omne quod genitum est,
 alicujus gratia est, ipsa requirit rerum conditio, ut præter jam di-
 ctum finem, alius insuper constituatur, externus nimirum, quem
 finem alias rei genita nuncupare solemus.

Hinc

Finis generationis
 alius internus est
 q. essentiam ingredi-
 tur. Finis vero rei genitæ
 alius finis extrinsecus
 q. extra rei essentiam
 manet. Sic finis architec-
 tæ est edificare domum.
 Extrinsecus v. n. h. abi-
 tatio.

II. Hinc patet quid respondendum sit ad objectionem, qua obij-
citur: Quicquid ingreditur essentiam rei, id non est causa externa
sed interna. Interna enim definitur quod essentiam rei ingredia-
tur. Atqui quidam finis essentiam rei ingreditur: Generatio enim
fit propter finem, qui rei generanda essentiam ingreditur, & finis
hic rem generandam constituit, qua actu generata nunquam dici
potest, nisi eundem adeptam sit. Ergo quidam finis essentiam rei in-
greditur.

III. Nam finis generationis quia cum forma coincidit, non po-
test esse causa externa, sed interna. Finis itaq; quatenus finis, nun-
quam ingreditur essentiam rei. Sed quatenus habet rationem for-
mae, & absurdum non est, idem Ens diverso tamen respectu habere
& rationem formae & finis, quemadmodum absurdum non est, u-
nam eandemq; rem habere & rationem causa efficientis & formae
diverso respectu. Sic anima rationalis forma est hominis, & ejus
essentiam ingreditur & propterea est & dicitur causa interna, Re-
spectu vero visibilitatis anima rationalis non est forma, sed causa
efficientis, visibilitatem enim causatur, ejus vero essentiam non in-
greditur, quare hoc respectu dicitur causa externa.

Theorema VIII.

Causae per accidens sunt fortuna & casus.

I. Fortuna respicit causam voluntariam: Casus naturalem.
τῶν ὁ νομοῦν τὰ μὴ ἐνεκὰ τῆς γίγνεσθαι, τὰ δὲ ἔ. Τῶν ὁ πρὸς
μὴ καὶ προκαίρειν, τὰ δὲ ἔ καὶ προκαίρειν, ἀμφω δὲ ἐν τῇ ἐνεκὰ
τῆς, inquit Philosophus lib. 2. Phys. cap. 5. t. 49. προκαίρειν au-
tem non nisi in causa voluntaria locum habet, respicit ergo fortu-
na hominem, quippe qui solus καὶ προκαίρειν agit: Casus vero ca-
tera agentia naturalia cuncta. Utrumq; autem est in ijs, qua
non sunt frequenter: ἐστὶ μὴ ἔν ἀμφω αἰτία καὶ συμβεβηκός, καὶ
ἡ τοῦ καὶ, καὶ τὸ αὐτὸ μὲν ἐν τῇ ἐδεχομένῳ γίγνεσθαι μὴ ὡς
ἀπλῶς

Fortuna e. cau-
sa voluntaria
casus e. cau-
sa naturalis
sed h. l. For hinc
lib. 2. t. 49. casus vo-
luntarius, quales
sunt soli homines:
casus v. naturali-
es, quales sunt oia
agentia naturalia
natura alia p. h. l.

ἐπὶ τοῖς, μὴ δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολλόν, Arist. circa finem ejusdē cap. Quae enim vel semper, vel plerumq; fiunt, non à causis per accidens, sed à causis per se proveniunt.

II. Fortunam vero & casum nihil esse, neq; nomen causarum mereri, quidam volunt propterea quod providentiam divinam tollere videantur: Deo enim providente nihil fortuito fieri potest.

III. Sed tamen negari non potest, quin multi dentur effectus in natura fortuiti, multa enim evenire præter intentionē agentis quoti diē videmus, quare fortuna & casus non simpliciter è numero causarum rejicienda videntur, cum ex effectu judicium sumatur de causa.

IV. Ut autem quid sentiamus, candidè proponamus, dicimus quod fortuna & casus dicantur non respectu Dei, Deus enim providentiā suā omnia gubernat, & nihil est, quod ipsum fugiat, si ve cujus rei causam ipse non teneat: sed respectu nostri, nos enim quando veram rei causam investigare non valeamus, ad fortunā vel casum nos convertimus. Hūc respexit Philos. lib. 7. Eud. ut eum citat Scalig. exer. 188. Fortunam nihil esse asserens sed nos duci regi q; à divinitate quadā, quæ etiam ipsa sit potior ratione.

Theorema IX.
Causæ per accidens, causis per se non subalterpantur.

I. Esse oppositionem inter causas per se, & per accidens manifestum est. Eam autem qui tollere conantur, hac moventur ratione, quod videlicet causa per accidens possit induere naturam causa per se, cum omnis causa per accidens referatur ad causam per se.

II. Verum haud simpliciter concedi potest, causam per accidens induere naturam causa per se: Licet enim unum idemq; causa esse possit per se, & per accidens: non tamen fit hoc respectu ejusdem effectus. Quod autem omnis causa per accidens ad causam per se referri dicatur, est hoc non ita accipiendum, quasi omnis causa per accidens sit etiam causa per se respectu ejusdem effectus: sed quod causa

Fortuna & casus
autem utriusque
non resp. p. se. Dei:
is namq; p. se videtur
sua. Quod utriusque
ora: sed resp. p. se
nostri, q. utriusque
ignari, respiciens
ad fortunā & casum.

Q. & p. se accidens:
p. se q. utriusque
p. se accidens p. se:
rationis thesauri.

causa esse possit per se alterius alicujus effectus. E. g. Idem qui agrum fodit, thesaurum quoque potest invenire, illius causa existens per se, hujus vero per accidens.

Theorema X.

Fortuna est causa per accidens, in ijs quæ cum electione finis alicujus gratia suscipiuntur. Arist. lib. 2. Phys. c. 5. t. 52

Verba praeceptoris sunt: ἡ τύχη αἰτία καὶ συμβεβηκός, ἐν τοῖς καὶ περιέχουσιν τῶν ἐνεκὰ τῶν. E. g. si quis in forum abeat emendi quippiam causa, et pecuniam à debitore, quam se accepturum non speraverat, accipiat 2. Phys. 5. t. 54. Dicitur autem fortuna, non quod per se sit definita quadam causa, verum ut supra dictum, quod rerum causas ignorantes, fortunam fecisse opinemur. Simpliciter ergo dicendo nihil omnino fortuitum, sed nobis tantum, quatenus scilicet causas aliquantò abstrusiores novisse in hominis potestate non est.

Theorema XI.

Casus est causa per accidens in ijs quæ citra electionem finis alicujus gratia fiunt Arist. lib. 2. Phys. c. 5. t. 49. & cap. 6. t. 61.

I. Φανερόν ὅτι ἐν τοῖς ἀπλῶς ἐνεκὰ τῶν γινομένων, ὅταν μὴ τὸ συμβάντος ἐνεκὰ γῆρας, ἢ ἕξω τὸ αἶπρον, τὸ πρὸς τὸ αὐτομάτως λέγεται, 2. Phys. c. 6. t. 61. E. g. si lapis de tecto decidens praterirentem percutiat, κατέπεσε γὰρ ὁ λίθος, ἀπὸ τοῦ αὐτομάτως ἔργου κατέπεσε ὁ λίθος, ὅτι πέσει αὐτὸ πρὸς τὸ αὐτομάτως ἐνεκὰ τ. 63.

II. Cum casu vero ipsum frustra conjungitur, ἔγω δὲ τὸ αὐτὸ μαζὶ καὶ τὸ ὄνομα, ὅταν αὐτὸ μάλιστα γῆρας τὸ αὐτὸ eodem, Ἐστὶς eorum quæ finem cuius gratia suscepta erant, non consequuntur E. g.

ambulatio qua purgationis ergo suscipitur, frustra suscepta dicitur, si purgatio non subsequatur, τὸ βადίσαι, ἐλπίσας ἐν ἐκείνῳ ἐστὶν ἐπὶ τὴν ἐκείνου βადίσαι, μάττω ἐφαρμὴ βადίσαι, καὶ ἡ βადίσαις μὴταία t. 62.

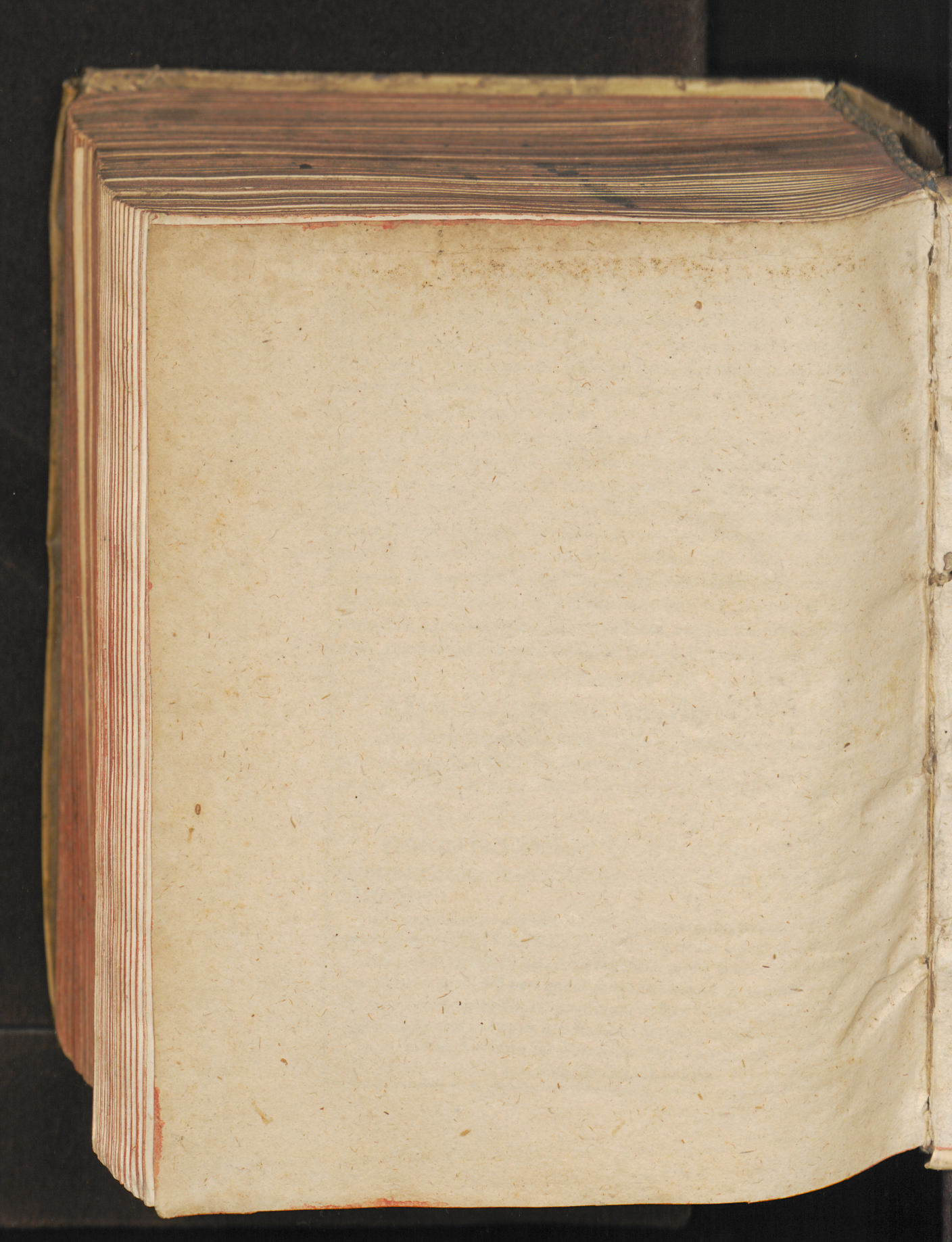
Theorema XII.

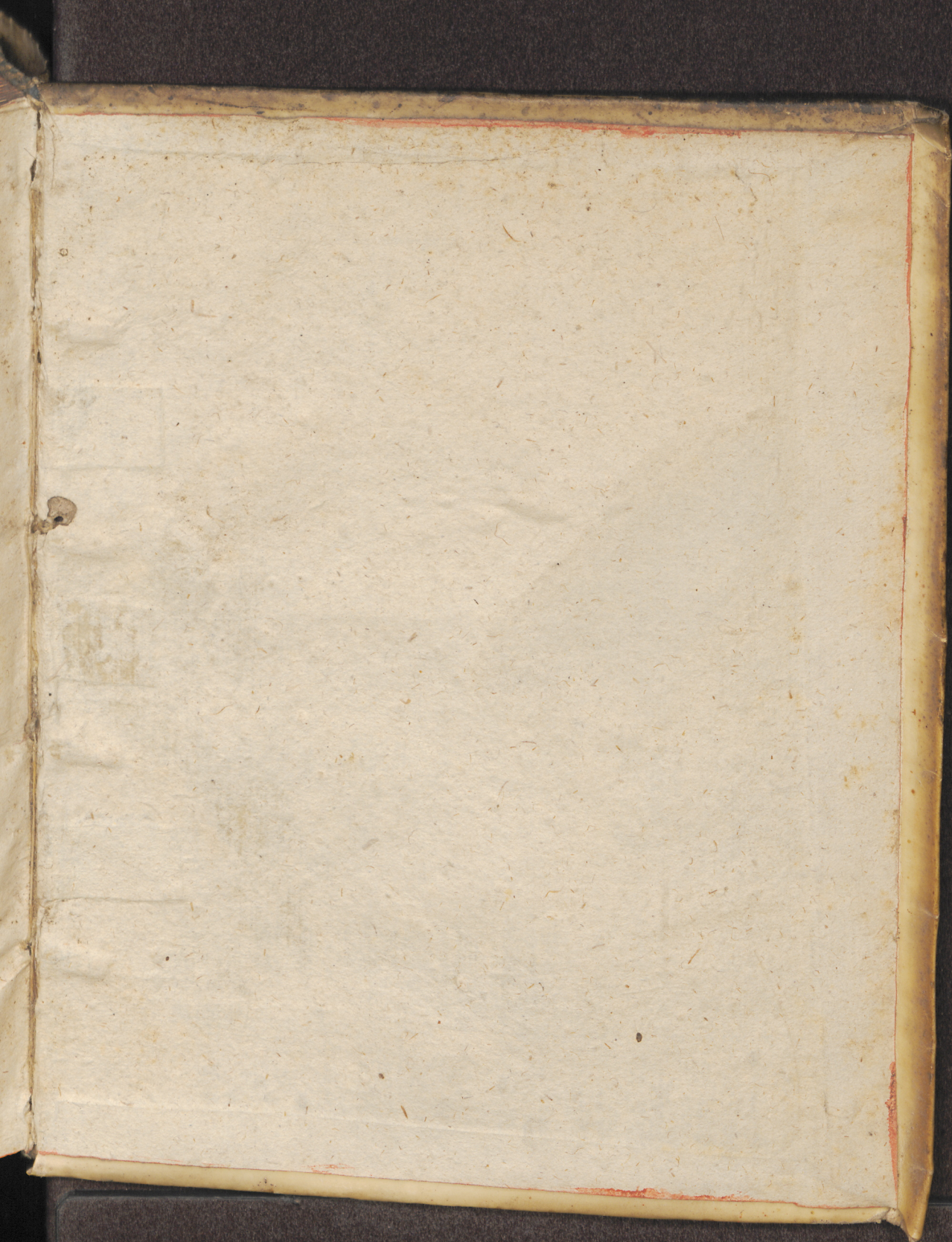
Fortuna & casus differunt.

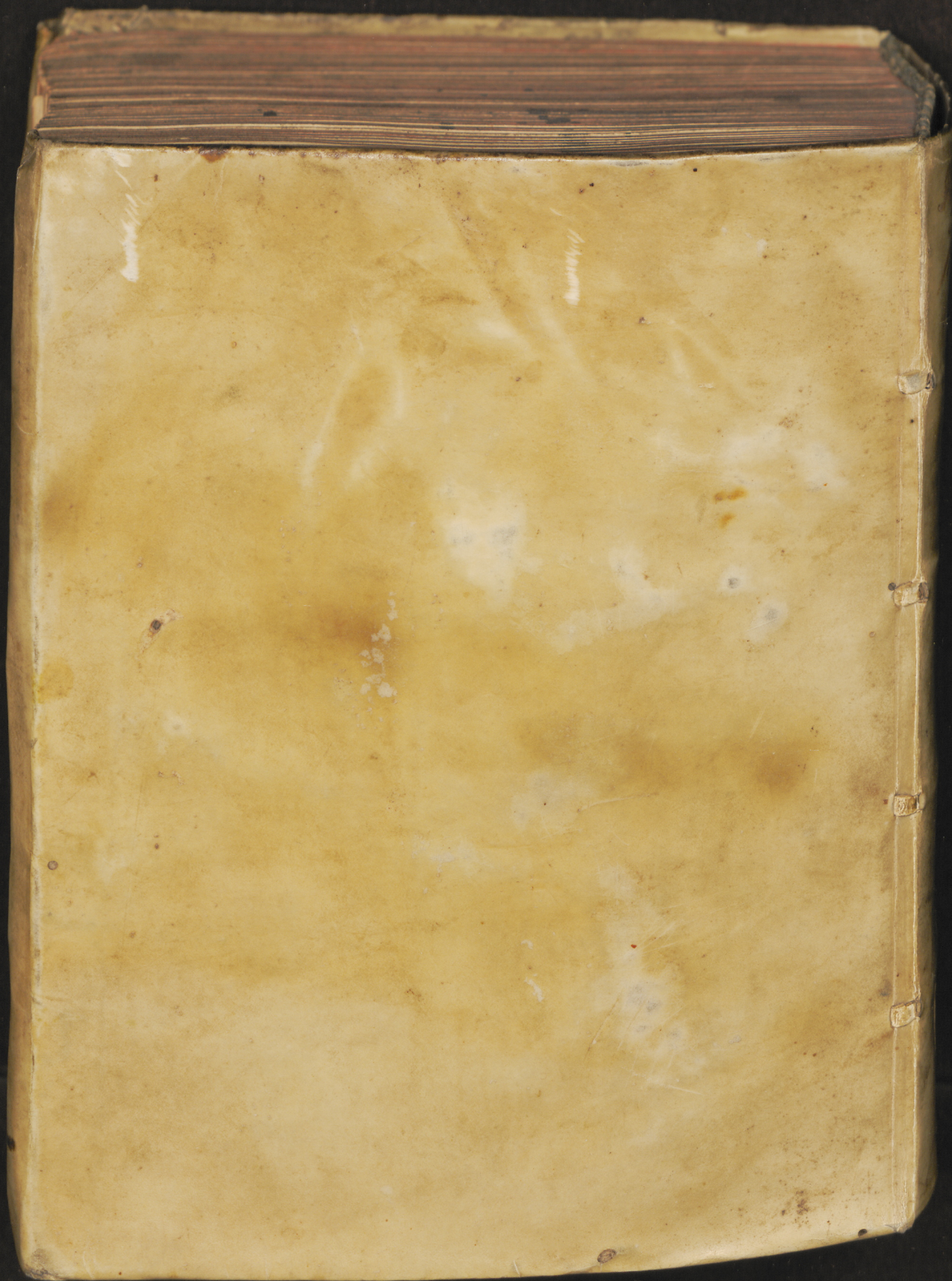
Quamvis fortuna & casus conveniant: 1. quod utraq. sint in his qua agunt propter finem, 2. quod utraq. effectus accidat. 3. quod finem intentum non consequantur, ut videre est lib. 2. Phys. cap. 5. Tamen in multis etiam ea differre satis luculenter ostendit Philosophus cap. 6. lib. ejusdem. Nam 1. habet casus eam relationem ad fortunam, quam genus ad speciem: Omne enim quod est à fortuna, est etiā à casu, sed non vice versa, omne quod est à casu, est etiam à fortuna. Τὸ αὐτὸ μὲν ὅτι πλεονόν ἐστι τὸ μὲν καὶ τὸ τῆς, καὶ τὸ τῆς αὐτὸ μὲν τὸ τῆς καὶ τὸ τῆς, t. 57. 2. Fortuna dicitur respectu eorum qua cum electione agunt: Casus vero, qua prater electionem. Hinc fortuna solum hominibus qui ratione uti possunt tribuitur: Casus vero etiam pueris, brutis, rebusq. inanimatis. ἔπε αὐτοῦ καὶ ἐν, ἔπε ἡμεῖς, ἔπε πρὸς ἐν ποιεῖ καὶ τῆς, t. 59. Τὸ δὲ αὐτὸ μὲν καὶ τοῖς ἀλλοῖς ζώοις, καὶ πολλοῖς τῶν αὐτοῦ, t. 60. 3. Fortuna respicit intellectum: Casus vero naturam. Τὸ αὐτὸ μὲν καὶ ἡ τῆς αὐτὸ καὶ ἡ τῆς αὐτὸ αὐτὸ, ἡ φύσις, t. 66.

COROLLARIA.

- I. An Ramus rectè definiverit causam lib. 1. Log. c. 3. ? N.
- II. An quatuor sint genera causarum per se ? A.
- III. An causæ rectè dividantur in causas internas & externas ? A.
- IV. An omnis causa efficiens agat propter finem ? A.
- V. An de essentia finis sit, ut semper actu obtineatur ? N.
- VI. An fortuna detur in Cælo ? N.
- VII. An omnia fiant casu ? N.

306. sect. 20. in hac verba erumpens: Omne quod
num principium, aut à primo principio. Un-
lia dependent igitur. Ergo suâ naturâ omnia
ruptibilia. Est itaq; spiritus corruptibilis &
natura: nunquam vero corrumpitur: nunquam
immortalitate Deus ipsum donavit.

Theorema II.

Spiritus est vel Angelus, vel
rationalis.

Legitimam hanc esse spiritus divisionem
dere licet. Nam 1. Angelus tantum, & ani-
gunt. 2. immortalitate fruuntur. 3. per se
possunt. Ergo etiam tantum spiritus existunt.

Theorema III.

Angelus est spiritus, qui pe-
in corpore, sed semper extra co-

I. Dicimus Angelum per se nunquam in
per accidens tamen id fieri posse, concedimus.

quando corpora assumere, ut appareant hominibus.
est. Et testatur Scaliger, Angelos ipsos sibi co-
359. sect. 13. Verum quia hujuscemodi corpo-
nunt, & natura eorum non est, corporibus re-
formare, merito per se ab omni corporis union-

II. Sunt vero Angeli in duplici differen-
boni: quidam mali. Malitiam intelligimus
lem, sed moralem. Diabolus enim ratione esse
nus, ac Angelus bonus. Quia 1. est Ens. C
bonum: quia bonum cum Ente convertitur.

Quicquid autem à Deo creatum est, bonum

A 3

